

SUOMEN LÄHIKAUPPA

TILINPÄÄTÖS 2010

SISÄLLYSLUETTELO	SIVU
HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	2
KONSERNITILINPÄÄTÖS 2010	
Konsernituloslaskelma	5
Konsernitaseen vastaavaa	6
Konsernitaseen vastattavaa	7

Tilinpäätöksen lyhennelmä ei sisällä kaikkia Kirjanpitolain 1 §:n mukaisessa tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa esitettäviä tietoja.

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristön kehitys

Päivittäistavarakauppa ry:n jäsenyritysten vähittäismyynti kasvoi edellisestä vuodesta 0,3 %. Tilastokeskuksen ylläpitämän tilaston mukaan eniten myyntiä ovat kasvattaneet kaupan isot yksiköt.

Vuoden 2009 joulukuun alussa voimaan astunut uusi aukiololaki muutti merkittävästi kaupan aukioloaikoja. Lain keskeisimmät muutokset koskivat yli 400 m² myyntipinta-alan myymälöiden sunnuntaiaukiolon laajenemista ympärivuotiseksi sekä 100 – 400 m² myymälöiden aukiolon lähes täydellistä vapautumista. Alle 100 m² myymälöiden aukioloon lakimuutoksella ei ollut vaikutusta.

Suomen Lähikaupan liiketoiminnan pääpaino on alle 400 m²:n päivittäistavarakaupassa jossa ryhmässä vertailukelpoisen kauppaverkon myynnin kasvu oli 1,5 %. Päivittäistavarakauppa ry:n jäsenyhdistysten saman kokoluokan myymälöiden myynti aleni vuonna 2010 0,3 %.

Liiketoiminnan olennaiset tapahtumat

Ralf Holmlund aloitti toimitusjohtajana 1.4.2010 ja uusi johtoryhmä aloitti toimintansa kesäkuussa 2010. Hallitus vahvisti yhtiön tervehdyttämisohjelman 23.6.2010 ja sen tavoitteena on ollut kannattavien kauppojen liiketoiminnan kehittäminen, kannattamattomien kauppojen tervehdyttäminen tai niistä luopuminen sekä kustannusrakenteen keventäminen.

Tervehdyttämisohjelma on edennyt kolmella osa-alueellaan suunnitellusti. Kauppojen ohjausmallia uudistettiin siten, että kaupalla on nyt aiempaa suurempi mahdollisuus reagoida paikalliseen kysyntään ja vaikuttaa tuloksen komponentteihin.

Kannattamattomia kauppoja varten perustettiin erillisprojekti, jonka tehtävänä oli etsiä ratkaisuja näiden kauppojen tilanteeseen vuoden 2010 sekä vuoden 2011 aikana.

Kustannusrakennetta kevennettiin henkilöstövähennyksillä, talouspalvelukeskuksen ulkoistuksella, epäsuorien ostojen systemaattisella kilpailutuksella sekä palvelusopimusten keskittämisellä.

Vuoden 2010 aikana luovuttiin yhteensä 54 yksiköstä. Näistä 44 yksikköä suljettiin joko kannattamattomina tai vuokrasopimusten päätyttyä. Lisäksi 10 yksikköä siirtyi S- ja K-ryhmille liiketoimintakauppoina. Tilikauden aikana avattiin kaksi uutta Valintataloa: kesäkuussa Helsingin Mellunmäkeen ja joulukuussa Keravan Ahjoon. Siwa- ja Euromarket-ketjuihin ei avattu uusia yksiköitä.

Suomen Lähikaupan myymälöiden aukioloja laajennettiin uuden lain puitteissa pidentämällä alle 400 m² myymälöiden lauantain ja sunnuntain ilta-aukioloa sekä aikaistamalla sunnuntain avaamisaikoja. 24 h aukioloa kokeiltiin muutamalla paikkakunnalla, mutta kokeilusta luovuttiin vuoden 2010 aikana.

Suomen Lähikaupalla oli vuoden lopussa yhteensä 692 kauppa. Niistä oli Siwoja 511, Valintataloja 175, ja Euromarketeja 6 kpl.

Taloudellinen asema

Suomen Lähikauppa -konsernin vuoden 2010 liikevaihto oli 1149,6 miljoonaa euroa (2009: 1305,7 miljoonaa euroa). Liikevaihdon laskuun vaikutti kannattamattoman kauppaverkoston saneeraus, kun tilikaudella vähennettiin yhteensä 54 kauppa. Suomen Lähikaupan liiketoiminnan pääpaino on alle 400 m²:n päivittäistavarakaupassa jossa ryhmässä vertailukelpoisen kauppaverkon myynnin kasvu oli 1,5 %. Päivittäistavarakauppa ry:n jäsenyhdistysten saman kokoluokan myymälöiden myynti aleni v 2010 0,3 %.

Tilikauden tappio ennen veroja pieneni -12,1 miljoonaan euroon, kun se edellisellä tilikaudella oli -39,4 miljoonaa euroa. Suljettujen kauppojen vaikutus vuoden 2010 tulokseen oli -13,7 miljoonaa euroa, jota kompensoi 16,4 miljoonan euron suuruinen nettovoitto liittyen luovuttujen kauppapaikkojen liiketoiminnan myynnistä saatuihin tuottoihin. Kauppaverkon tervehdyttämisen painopiste on selkeästi ollut tilikaudella 2010, mutta sitä jatketaan vielä vuoden 2011 aikana, jonka aikana vuonna 2010 aloitettu ohjelma kauppaverkon rakenteen tervehdyttämisestä on tarkoitus saattaa päätökseen.

Konsernilla oli omaa pääomaa tilikauden lopussa 13,5 miljoonaa euroa (2009: 10,3 miljoonaa euroa).

Rahoitus

Yhtiön rahoitustilanne oli edelleen kireä erityisesti vuoden 2010 alkupuolella. Kauppojen liiketoiminnan myynnistä saadut tulot, kesäkuussa 2010 tehty lisäys sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä liiketoiminnan parantuminen ovat korjanneet tilannetta.

Yhtiön pääomistajat toteuttivat tilikauden aikana yhteensä 15,2 miljoonan euron oman pääoman ehtoisen sijoituksen yhtiöön strategian toteuttamisen vauhdittamiseksi sekä rahoitusrakenteen parantamiseksi. Sopimus luotollisesta konsernitilistä päivitettiin joulukuussa 2010, jolloin sen voimassaoloa jatkettiin 31.3.2012 saakka. Tilikauden lopussa yhtiöllä ei ollut pitkäaikaista velkaa.

Yhtiön taseeseen sisältynyt 5 miljoonan euron lisäkauppahintavelka on tuloutettu tilikauden aikana, kun sen maksamiseen vaikuttavien edellytysten täyttymistä ei enää pidetä todennäköisenä. Kauppahintavelka on syntynyt tilikaudella 2005, kun yhtiö osti Tradeka Kiinteistöt Oy:ltä sen liiketoiminnan. Mahdollinen lisäkauppahintavelka on esitetty vastuuna tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tilikauden investoinnit olivat 4,7 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aikaisemmin olivat 8,7 miljoonaa euroa.

Tunnusluvut

Milj e	2010	2009	2008
Liikevaihto	1149,6	1305,7	1411,9
Liiketappio/voitto	-16,2	-38,8	-22,8
- osuus liikevaihdosta %	-1,4	-3,0	-1,6
Tappio/voitto ennen veroja	-12,1	-39,4	-23,5
Oman pääoman tuotto %	-98,4	-127,6	-39,7
Omavaraisuusaste %	7,9	5,0	18,4
Nettovelkaantumisaste %	-21,42	142,2	-7,0
Taseen loppusumma	175,0	210,8	260,2

Riskit ja muut liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Strategisten riskien arviointi on vakiinnutettu toimintamallina osaksi normaalia toiminnan suunnittelua. Riskienhallinnan tavoitteena on turvata yrityksen liiketoiminnan kehitys ja varmistaa sen häiriöttömyys.

Yhtiössä on tilikaudella 2010 aloitettu tervehdyttämishjelma, jonka tavoitteena on kannattavien kauppojen liiketoiminnan kehittäminen, kannattamattomien kauppojen tervehdyttäminen tai niistä luopuminen sekä kustannusrakenteen keventäminen. Kannattamattomaan kauppaverkostoon liittyvien toimenpiteiden onnistumisella on merkittävä vaikutus yhtiön pidemmän aikavälin tuloskehitykseen.

Yhtiö toimii pääasiassa ulkopuolisilta vuokranantajilta vuokratuissa kauppakiinteistöissä, joihin on kauppapaikasta riippuen sitouduttu pitkäaikaisin vuokrasopimuksin. Kilpailutilanteen muuttuessa on riskinä, että toiminta joudutaan lopettamaan kauppapaikan muuttuessa kannattamattomaksi, jolloin pitkäaikaiset vuokravastuut saattavat realisoitua osittain tai kokonaisuudessaan.

Liikearvon arvostusta on testattu arvonalentumistestauksella. Liikearvon arvostuksen ja oman pääoman riittävyden kannalta on oleellista että toimintaansa jatkavan kauppaverkon tulos on positiivinen. Arvonalennustestin perusteella jäljellä oleva poistamaton liikearvo poistetaan suunnitelman mukaisesti loppuun neljän seuraavan vuoden aikana.

Konsernin rakenne ja omistussuhteet

Suomen Lähikauppa Oy:n emoyhtiö on luxemburgilainen Tradeka Two International S.á.r.l. Suomen Lähikauppa Oy- konsernin muodostavat päivittäistavarakaupan yhtiö Suomen Lähikauppa Oy, konsernin kiinteistöjä hallinnoiva T-kiinteistöt Oy sekä kahdeksan kiinteistötytäryhtiötä, kuusi kiinteistöosakkuusyhtiötä sekä osakkuusyhtiönä Tuko Logistics Oy (omistusosuus 39 %). T-Kiinteistöt on sulautettu emoyhtiöön 1.3.2011. Tuko Logistics Oy on muutettu osuuskunnaksi 1.1.2011 alkaen. Maaliskuussa 2010 myytiin kiinteistöosakeyhtiö Oulun Eka. Tilikauden aikana perustettiin kaksi uutta kiinteistötytäryhtiötä: Vaasan Laiva sekä Kokkolan Kaanaanmaantie.

Suomen Lähikauppa Oy:n pääomistajana 66,3 prosentin osuudella ovat IK Investment Partnersin hallinnoimat rahastot. Yhtiön muut omistajat ovat Osuuskunta Tradeka-yhtymä (15,76 %), Wihuri Oy (15,76 %) sekä eräät yksityishenkilöt (2,18 %).

Henkilöstö

Suomen Lähikauppa Oy:n henkilöstön määrä oli kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin vuoden aikana 3 980 (2009: 4 372). Työsuhteessa olevia työntekijöitä oli vuoden lopussa 5 628 (2009: 6 492). Luvussa ovat mukana myös passiiviset työsuhteet. Tilikauden lopussa ulkoistetun talouspalvelukeskuksen palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 72 työntekijää. Tilikauden aikana maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärä oli 125,2 miljoonaa euroa (2009: 132,9 miljoonaa euroa).

Tukitoiminnoissa toteutettiin tilikauden aikana YT-neuvottelut, joiden seurauksena henkilöstömäärä väheni 50 henkilöllä. Vähennykset toteutettiin irtisanomisina, luonnollisena vaihtuvuutena sekä eläkkeelle jäämisen kautta.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Kehitystyötä tehdään Suomen Lähikaupassa osana normaalia liiketoimintaa. Vuoden 2010 tärkeimmät kehityshankkeet liittyivät toimintojen tehostamiseen, kuten kiinteistöpalvelujen keskittämiseen sekä talouspalvelukeskuksen ulkoistamiseen. Projektien kustannukset on kirjattu tilikauden kuluksi.

Ympäristö

Suomen Lähikauppa Oy:ssä noudatetaan yritykselle vahvistettua ympäristöohjelmaa. Ympäristöasioiden hallinta on osa normaalia päätöksenteko- ja johtamisjärjestelmää.

Allekirjoittaessaan Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen vuonna 2008 Suomen Lähikauppa sitoutui kauppojen energiankulutuksen vähentämiseen 9 % vuoteen 2016 mennessä.

Energiansäästöihin on pyritty muun muassa pilotoimalla LED valaisimia. Oulussa, Siwa Knuutinkankaalla toimenpiteellä on saavutettu koko kaupan sähköenergian kulutuksessa noin 15 % säästö. Vuoden 2010 aikana valmistellun uuden kiinteistöpalvelukonseptin ansioista kauppojen jäte- ja ympäristöhuoltoa sekä energian käyttöä tehostetaan merkittävästi.

Hallinto ja tilintarkastajat

Emoyhtiön hallituksen muodostivat Lennart Nylander (13.4.2010 alkaen), Michael Rosenlew, Christopher Masek, (13.4.2010 alkaen), Juha Laisaari, Juha Hellgren, Gerard De Geer (13.4.2010 alkaen), Kristian Kempainen, Max Alfthan (13.4.2010 saakka), Christian Ramm Schmidt (13.4.2010 saakka), Ralf Holmlund (13.4.2010 alkaen) ja Leena Saarinen (13.4.2010 saakka). Hallituksen puheenjohtajana toimi 1.1. – 13.4.2010 Michael Rosenlew ja 13.4.2010 alkaen Lennart Nylander. Varapuheenjohtajana 1.1. – 29.4.2010 toimi Juha Laisaari ja 29.4.2010 alkaen Christopher Masek. Henkilöstön edustajana toimi Terhi Raatesalmi-Salonen. Hallitus kokoontui vuoden aikana 15 kertaa.

Hallituksen keskuudestaan valitsemaan tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Juha Laisaari (4.2.2010 saakka) Kristian Kempainen, Max Alfthan (13.4.2010 saakka), Christopher Masek (29.4.2010 alkaen), Perttu Puro (29.4.2010 alkaen) ja Ilkka Suominen (29.4.2010 alkaen). Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi 4.2.2010 asti Juha Laisaari, jonka jälkeen Kristian Kempainen. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Hallituksen keskuudestaan valitsemaan nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat Lennart Nylander (29.4.2010 alkaen, pj), Michael Rosenlew (29.4.2010 saakka), Juha Laisaari (4.2.2010 alkaen), Juha Hellgren, Gerard De Geer (29.4.2010 alkaen) ja Christian Ramm-Schmidt (4.2.2010 saakka).

Tilintarkastajana toimi PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Kim Karhu, KHT.

Arvio vuoden 2011 kehityksestä

Kilpailutilanteessa ei arvioida tapahtuvan merkittäviä muutoksia. Vuoden 2009 lopussa tapahtunut aukiolo-lainsäädännön muutos ja sitä seuranneet vuonna 2010 tapahtuneet aukioloaikojen muutokset ovat vakiintuneet käytännöksi vuonna 2011 eikä aukioloaikojen muutoksilla enää uskota olevan merkittävää vaikutusta kilpailutilanteeseen, joskin pienempien kauppojen, jotka saavat olla auki myös lauantai- ja sunnuntai-iltaisain, odotetaan jonkin verran vahvistavan asemaansa. Kulutuskysynnän kehitykseen vaikuttavat ensisijaisesti raaka-aineiden ja energian hintojen nousu ja sitä kautta inflaation kehitys, kuin myös kevään palkkaratkaisut.

Vuoden 2011 tulokseen tulee vaikuttamaan suljettavista kaupoista aiheutuvat mahdolliset kertakustannukset, kuten vuokravastuiden kulurajaukset. Jäljelle jäävän ja toimintaansa jatkavan kauppaverkon tuloksen arvioidaan olevan positiivinen ja konsernin tuloksen arvioidaan paranevan vuonna 2011.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Hallitus esittää, että osinkoa ei jaeta.

Konsernituloslaskelma 01.01.2010 - 31.12.2010

	2010	2009
LIKEVAIHTO	1 149 627 370,46	1 305 665 150,77
Liiketoiminnan muut tuotot	23 061 190,39	16 978 953,64
Liiketoiminnan kulut		
Materiaalit ja palvelut	-861 827 926,83	-983 646 940,54
Henkilöstökulut	-154 526 198,16	-163 872 279,40
Poistot ja arvonalentumiset	-22 433 453,21	-42 602 631,47
Liiketoiminnan muut kulut	-150 121 114,91	-171 335 854,99
LIKETAPPIO (-VOITTO)	-16 220 132,26	-38 813 601,99
Rahoitustuotot ja -kulut	4 137 958,76	-564 441,04
TAPPIO (VOITTO) ENNEN VEROJA	-12 082 173,50	-39 378 043,03
Tuloverot	88 510,96	2 002 969,27
Vähemmistön osuus	-1 171,22	7 097,17
TILIKAUDEN TAPPIO (VOITTO)	-11 994 833,76	-37 367 976,59

Konsernitase 31.12.2010

Vastaavaa	2010	2009
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	39 295 197,22	52 120 509,89
Konserniliikearvo	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	28 530 509,95	47 302 517,99
Sijoitukset		
Osuudet osakkuusyrityksissä	9 022 116,29	9 015 110,31
Muut sijoitukset	1 578 483,15	1 709 053,79
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	78 426 306,61	110 147 191,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	52 806 753,00	68 550 199,00
Saamiset	21 049 536,13	24 690 141,04
Rahat ja pankkisaamiset	22 723 185,70	7 436 884,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	96 579 474,83	100 677 224,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ	175 005 781,44	210 824 416,77

Konsernitase 31.12.2010

Vastattavaa	2010	2009
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	33 430 000,00	33 430 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	15 265 172,38	0,00
Edellisten tilikausien tappio (voitto)	-23 245 823,93	14 190 475,74
Tilikauden tappio (voitto)	-11 994 833,76	-37 367 976,59
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 454 514,69	10 252 499,15
Vähemmistöosuus	332 633,78	339 844,52
Pakolliset varaukset	5 655 265,37	5 586 165,21
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	97 573,37	5 160 014,57
Lyhytaikainen vieras pääoma	155 465 794,23	189 485 893,32
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	155 563 367,60	194 645 907,89
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	175 005 781,44	210 824 416,77

Tilinpäätöksen lyhennelmä ei sisällä kaikkia Kirjanpitolain 1 §:n mukaisessa tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa esitettäviä tietoja.